

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneliği, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara, 6 Kânunevel, 1928

Sayı: 106

Musahabe

Üçüncü Yaşımıza Girerken

BU sayısıyle Hayat üçüncü yaşına girmiş oluyor. Ömrüne bir yaş daha ilave ederken nefsiyle bir muhasebe yapmayı ilerdeki mesaisi için çok faydalı bulan mecmua, bu muhasebe yüzünden muhterem karileriyle de bir hasbihal imkânını bulduğundan çok memnundur.

İlk sayısında Hayat, gayesini: «bir takım mefhumları bilen değil, vak'alar üzerinde düşünebilen kuvvetli münevver bir zümre görmektir» suretiyle ifade etmişti. Bu şu demekti ki: bilhassa memleketimizde içtimaî hadiseleri takip edeceğiz ve bu hadiseleri samimiyetle ilmî usullerin menşurlarından geçirdikten sonra sayfalarımızda aksettireceğiz; ve bu ilmî zihniyetin intişarına sadık bir vasıta olacağız.

Deruhte edilen bu vazifenin inceliği ve zorluğu zahirdir. Asırlardan beri fikir hayatı medresenin iskolastik tarzından müteessir olmuş, edebiyat halkla, hayatla alâkasını keserek «İran nümunelerini saraylarda ve medreselerde taklit etmekten ibaret kalmış» bir devirden, kudretini cemiyetin ve tabiatın sinelerinden fıskıran şununun müşahedesinden alan bereketli ve müspet bir ilim âlemine girmiş bulunuyoruz; yani

tefekkür tarzımızı büsbütün değiştirmek cehtindeyiz. Takriben bir asırdanberi ağır bir seyirle devam eden bu ceht sekiz on sene vardır ki bir çok sebeplerin tesiriyle kuvvetlendi ve sür'atlaştı. Münevver zümremiz de artık cemiyeti ve onun faaliyetlerini muasır zihniyetle görmek istiyor. Bu derin tahavvül gayretinin semerelerini hayatın bütün safhalarında verebilmek güç bir iştir.

Bundaki zorluk bilhassa şu cihetlerden geliyor:

I — Haricî şeniyeti tetkik etmek ve ancak bu tetkiklerden mefhumlar çıkarmak için münevver zümremizdeki tefekkür tahavvülünün kökleşmiş ve derinleşmiş olması lâzımdır. Halbuki bir mütefekkirimizin - Yusuf Akçura beyin - bir konferansında izah ettiği gibi, hayatla, tabiatla, şeniyetle tefekkürümüzün alâka ve irtibatı henüz tam değildir. Muhelif suretlerle zihinlerde hasıl olan mefhumlarla hayatı görmek temayülü hissedilmektedir. Bu enfüsî görüş temayülü, hemen bütün müesseselerimizin derin bir tehavvül geçirmekte bulunduğu bu zamanlarda bilhassa tehlikelidir.

II — Hayatımızın bu günkü

safhasını ve bu safhaya gelinceye kadar geçirmiş olduğu merhaleleri sadakatla gösterebilmek için her sahada zengin menbalara malik olmak lâzımdır.

Edebî, hukukî, ahlakî... hayatımızın muhtelif safhalarını yalnız ilmî rüyet ve izah için elzem olan bu şart cemiyetin seyrini ifade edecek bir felsefe tecrübesi yapmak istenilince büsbütün zarurî olur. Umumî görüş için hususî ve parça tetkiklerin mebzul ve sadık olması zaruridir.

Şu kısacık izahın, Hayat muharrirlerinin ne müşkül bir vazife deruhte etmiş olduklarını göstermeye kâfidir sanırız. Hayat ve muharrirleri milletin fikir ve edebiyat cereyanlarını bir taraftan hassas bir alâka ile takibe çalışırlarken diğer taraftan da bu hayatı izah edecek menbaları araştırmaya, ve vuzuhla göstermeğe gayret ediyorlar.

Hayat bu vazifesinde nakadar muvaffak oluyor? Taktiri ancak karilerimiz yapabilir; biz Türk gözidesinin mecmuamız hakkında gösterdiği alâkayı vazifemizin taktir edilmekte olduğunun bir delili telâkki ederek aldığımız bu kuvvetle yolumuzda gayelerimize daha merbutiyet ve sadakatla devam edeceğiz.

H. M.